

ન્યાતની પડતી તથા ચઢતીના કારણો

નવા બંધારણ મટે ન્યાતનીતી નીચમે

આપણી ન્યાતની પડતીનું મળ કાલ તડ છે. હવે તડ વારે-
વારે શા શા કર્યી પડે છે, તે વિષે આપણે થોડેજોધ વિચાર કરીએ.
એ વીશે વિચાર કરતાં એવું માલમ પડે છે કે આમરે વધ
જોડપર બધી ન્યાતે એકાં મળી ન્યાતનું કામ સારી રીતે
પલાવવા માટે બંધારણે મળીને બંધાને સુખ કામ એવાં નિયમો બંધિયા
મને તે કરેલાં નીચમે અમલમાં લાગતા મટે આજ મામની કમીટી
ભિલો: અને તે આજ મામ કમીટીના જે કામને નીચી એકને
પાપડા અને એકને સીલક રાખવાનું કામ નહીં કરીલું. એ સીલક
કામ ચાલતું કરીલું, તેમાં બધાકે ચલાવું કારણ એટલુંજ છે કે એ નીચ-
નીતી કરી પડી બધી ન્યાત એકી રળીને દર તથા વધ વર-
ને અને સુરણી કાવામાં આવી નહી, બધી કરીને એ આજ
મામથી જે જે માલસેને ન્યાતનું કામ કરવાની રૂતા રળી તે

ગુજરાતી કૉપીરાઈટ સંગ્રહ
મળી, અને નીચલામાં વખતને અનુસારે ખીલકુલ ફેરફાર કરીને નહિ
જેને પરીણામે અન્યાસનું અને કાર્યવાહકોને અહંકારનું સ્થાન મળ્યું
અને ખંચે ગુનેગારને કાર્યવાહકોનો મજા થયો. હોય તો તેને અજા
ન કરતા ન્યાયથી આજનાર ખીન ગુનેગારને જમી પાત્ર થયો લાગ્યા
ત્યારે લોકોને ખીલું પક્ષ પાડવાની છુદ્ધ થઈ. અને પક્ષ પડવાથી
ન્યાતને એકઠી બેસી પોતાની ચઢતીના નીચમે કરવાનો વખત હજી
સુધી મળ્યો નથી. અને એકઠા થઈ દરેક પક્ષવાળાઓ એક ખીલ
પક્ષની કેમ પડતી થાય તેને માટે વિચાર કરી પડતીના હર વો પસાર
કર્તા, અને આપણી કોમને કાંઈપણ સુખી થવાના નીચમ વગરની
કરી મુકી છે.

ઉપરની હકીકત ઉપરથી એટલું સીદ્ધ થાય છે, કે ન્યાતનું કામ
ચલાવવાને જે જે માણસોને નીચેલા, તે તે માણસોને ૧૦૦) વર્ષ
સુધી તેના વંશ વારસોને ન્યાતનું કામ કરવાનો વારસો આપેલો.
એજ પડતીનું કામ છે. હવે આપણે ફરી પાછી નવે નામે ન્યા-
તનું કામ ચલાવવાને નીચમે પડવાની જરૂર છે. જ્યાં ભાઈઓ
કેમ સુખી થાય, અને આપણી કોમના કેટલાક ભાઈઓ નીચન
બની જઈ તેમાંના કેટલાએક તો પોતાના કુટુંબનું બરણ પોષણ
કરવાને પણ અસક્ત થઈ પડ્યા છે. તેવાઓની સ્થિતિ કેમ સુધરે
અને આપણી પ્રજા બળદીન તથા રોગીષ્ટ અને અદ્ય આયુષ્યની
મર્યાબ છે, તે કેમ બળવાન નીરોગી અને દીર્ઘાયુષ્યની થાય,
તેને માટે વીચાર કરવાનો વખત હવે નહીં આવ્યો છે. માટે જે
જે આપણી કોમમાં સ્થિતિચીતમે છે. તેમણે તો આ તડના એક
રોમમાંથી મુક્ત થઈ હવે જમનું ભાઈએ, કારણ કે જેમ જેમ
વધુ વખત જતો જશે તેમ તેમ હવે ધણી ખરાબી થાય તેમ છે.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૨૫૦૨ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ ગુજરાતી સાહિત્યના ઇતિહાસના

કાવ્ય

વિષય સં ૩૫૬૨૫ પા: ૪ : ૬.૨૩૬૬૯

માટે જેમને પોતાને સુખી થવાની અને પારકાને સુખી કરવ ની ઇચ્છા હશે, તે તે આવા પોતા અહંકારનો, નાશ કરી આગળની મુશ્કેલી વાત જૂલી જાંઠ નવે સરથી દરેક બાઇઓને સુખ થાય એવી રીતથી ન્યાતનું નવું બંધારણ કરવા અને વખતને અનુસરતા નીયમે ધડવા લોકોને સમજીત કરવા ચુકરી નહી.

હવે નવેસરથી ન્યાતનું બંધારણ શી રીતે થાય તે વાંચે આપણે વીચાર કરીએ આજે તો આપણી ન્યાતમાં બે તડ પડ્યાં છે, એ તડનાં કાર્યવાહકો તો એક બીજા પક્ષની કમ પડતી દશા થાય, તેને માટે રાત દીવસ તનતોડ મહેનત કરી રહેલાં છે. એઓ સામા પક્ષની ઇર્ષ્યા રાખે છે, વળી પોતાના પક્ષના માણસોને દડે છે. અને રાજ થાય છે; પણ તેઓ એવું સમજતાં નથી. કે આપણા પક્ષના માણસોને આપણે દંડીને છીએ. તે દડના એટલે લાકડીના સપાટા આપણાજ શરીર ઉપર પડે છે. અને આપણીજ ખરાબી થાય છે. કારણ કે ન્યાત એ એક આપણું વૈરાટ શરીર છે. માટે હવે દરેક બાઇઓએ એવું સમજવું જોઇએ કે આપણી ન્યાતમાં જેટલા માણસો છે તે બધાજ આપણા બાઇઓજ છે. જેમ શરીરના જુદા જુદા અંગો આપણાજ છે તેમ દરેક તડમાં રહેલાં માણસો પણ આપણા સગાંઓજ છે અને તેઓ ગરીબ બનશે તો જરૂર આપણને પણ ગરીબ બનાવશેજ. માટે આપણી ન્યાતનું બહુ ઇચ્છનાર બાઇઓએ તો હવે પક્ષપાતની ઇર્ષ્યા દાંડી દઇને જેમ બધે તેમ દરેક બાઇઓને સુખ થાય એવા નીયમે કરવાને બનતી મહેનત કરવી જોઇએ અને આપણે તડ વગરના થઇ દરેક માણસો આપણા બાઇઓ છે. એવા દ્રઢ વીચાર કરવો જોઇએ અને જે પક્ષના કાર્યવાહકોને એક બીજા પક્ષની

ખરાબી કરવાનો દ્રઢ સંકલ્પ છે તે આગેવાન ભાઈઓની વાતથી આપણે વીસુખ થઈ આપણે આપણી ન્યાતની અહીંના વીચાર કરવા જોઈએ અને એ પક્ષમાં રહેલા દિલચિતકોએ પક્ષના અગ્રેસર ભાઈની પડતીના વીચાર ફેરવવાની તરદી નહિ લેતાં ખીજ જે ભાઈઓને તડનો ચેપી રોગ લાગ્યા ન હોય તેવાઓને સુખી થવાના નીચમો ઘડી આપણે અને આપણા વીચારને મળતાં ભાઈઓ સાથે તડનો વીક્ષેપ છોડીને એકઠાં મળવું જોઈએ, કારણ કે આ તડની મારાતારીમાં સમજી માણસોએ હવે માર ન ખાવાં જોઈએ, અને સમજી માણસોએ પાતાના મળતાં વીચારવાળાની સાથે વગર તડના થઈ મળવું જોઈએ. ગાંધી મહાત્મા તો હિંદુ, મુમલમાન, પારસી અને હેડને પણ એકજ કરવાની ઇચ્છાથી અથાથ પરીશ્રમ કરી રહ્યા છે તો આપણે તો એકજ ન્યાતના ભાઈઓને એક મળતા વીચારના માણસોને એકઠાં મળીને આપણને સુખ થાય એવાં નીચમો કરી તે પ્રમણી માલવાને એવો કોઈપણ જાતના ડર જેવું લાગતું નથી. એક ડર આપણા દરેક પક્ષના આગેવાન ભાઈઓનો છે. તેઓ ન્યારે આપણા અને તેમના સુખનો કોઈપણ દહાડો વીચાર કરતાં જણાતાં નથી અને એમને મજેલી સત્તાનો દુરુપયોગ કરે છે, તો પછી દરેક પક્ષમાં રહેલા વીચારવાન અને ડાહ્યા પુરૂષોએ એ પક્ષના આગેવાન પુરૂષોની અજ્ઞાનતાના વીચારને અનુસરીને ક્યાં સુખી દુઃખ વેડયાં કરવું. અને આપણાજ ભાઈઓને ખાટા તડની ઈર્ષ્યાથી એકબીજાઓને અન્યાય દુઃખી કરી જાતે દુઃખ વેડયાં કરવું. એને માટે હવે ખાસ વીચાર કરવો જોઈએ. જો કે પક્ષના આગેવાન ભાઈઓ અપણા દુઃખન નથી પણ આપણા હિતનો એવો વીચાર કરતાં નથી, અને મજેલી સત્તામાં મદોન્નત થઈ સુખ કરવાને જાહેર દરે

કને દુઃખ થાય એવા નીચમે કરી આપણને તે પ્રમાણે ચલાવે છે. માટે હવે આપણે એ અગ્રેસર ભાષ્યોને પણ સુખ થાય અને આપણે પણ સુખી થઈએ એવા નીચારથી એક નવું મંડળ ઉભું કરી તેમાં જે જે પક્ષના સમજી અને સુખી થવાની ઇચ્છાવાળા તકના અહંકાર વગરના માણસોએ એકત્ર થઈ ન્યાતનું નવું બંધારણ કરવાની હવે ખરેખરી જરૂર પડેલી છે. કારણ કે આપણી ન્યાતના અગ્રેસર ભાષ્યો તો ન્યાતની ચઢતી કરવાના વીચારને ભૂલી જઈ એક બીજા પક્ષની મારામારીમાં પડ્યાં છે. અને દંડવા છે. અને દંડી દંડીને ગરીબ બનાવવા છે. એવો એક જાતનો ઉપાધી રોગ લાગ્યો છે. માટે સમજી અને વીચારવાળા ડાંઘા પુરષોને જે કદાચ આ રોગ લાગ્યો હોય તો એકતા અથવા ભાતુ-ભાવનાના ઔષધથી એ રોગની નાસ્તી કરીને ન્યાતના તમામ ભાષ્યોનું ભણું કરવાના અને એકસંધી બનવાના વીચાર ઉપર આવી એક નવું મંડળ ઉભું કરવું જોઈએ. અને એવા નીચમ બનાવવા જોઈએ કે હવે પછીથી એ મંડળને તડનો રોગ લાગે નહીં હવે નવું મંડળ બાંધવા સંબંધી આપણે વીચાર કરીએ કે કેવા નીચમથી એ મંડળ ઉભું કરવું કે તડનો રોગ ન લાગે. એવું માલમ પડે છે, કે દંડ કરવાથીજ તડ પડે, દંડ એટલે શાકડી. કાદવના વાસણમાં શાકડી મારીએ તો તડ પડે, અને તે વાસણ પાણી રહેવાને નાલા-યક થાય. માટે દંડજ કરવામાં ન આવે તો કરીને તડ પડે નહીં એ વાત સીદ્ધ થાય છે.

હવે એક સકા ઉત્પન્ન થાય છે. કે કોઈપણ જાતના અકુશ વગર મંડળ સુરક્ષિત રહી શકે નહીં. તેના સમાધાનમાં એટલુંજ કે આપણે જ્યાં એકલા મળીને આપણને દરેકને સુખ થાય એવક

નીચે: બહુમતીથી બાંધીએ, અને તે નીચમથી કેમ માણસ વીરક વર્તન કરે, તે બંડળીમાંથી તેને બહાર કાઢી મૂકવો; અને તે જો પોતે કરેલાં ગુનાની માફી માગે તો તેને એકવાર કરેલા ગુનાની માફી આપવી. જે જે માણસોને મંડળમાં દાખલ થવું હોય તેમને દાખલ કરવા, અને જેમને મંડળમાંથી રાજીનામું આપી નીકળી જવું હોય તેમને નીકળી જવાની છૂટ આપવી. મતલબ કે મંડળનું બારણું ઉઘાડું રાખવું, જેમને આવવું હોય તે આવે અને જવું હોય તે જાય. એ બાબતમાં તદ્દન સ્વતંત્રતા આપવી જોઈએ. હવે આપણે નવા ઉભા કરવાના મંડળની બાંધણી કેવી રીતે કરવી. તે વીચાર ઉપર આવીએ.

આપણને એમ માલુમ પડે છે, કે આપણા ધરડાઓએ જે બાંધણી બાધી છે, તે ખોટી તો નથી, પણ આપણે કામદાર માણસો ફેરવ્યા નહીં તેથી કરીને ખરાબી થઈ છે. એ દુવાત આપણે આમળ લખી ગયા છીએ. ધરડાઓની કરેલી બાંધણીના દોષ નહીં કાઢતાં આપણે તેજ મુજબ બાંધણી કરવી જોઈએ. જુઓ કે આપણી ન્યાતના ૪૨ ગામે છે, અને બેતાળીસ ગામેમાં થઈને કુલ ૧૨૦૦ ધરની સજ્જતરી કાલ કરવામાં આવી છે, એ બારસો ધર ન્યાતનું કામ કરે એટલું બહું ન્યાતનું કામ નથી જેથી આપણા ધરડાઓએ કંઈક આડં ગામ પૈકી આસરે ૧૬ માણસોને ન્યાતે કરેલા નીચમોનો અમલ કરવાને નીમ્યા હોય, તેનું અનુમાન થાય છે માટે આપણે પણ જેમ બને તેમ કામની ફીસરળતા થવા સારું જેટલા મામલો જેટલા માણસો આ મંડળમાં દાખલ થાય, તેટલા પૈકી તે તે મામલા એક અમલ એ માણસને આપણે બધાએ સંજોગે કરેલા નિયમોને અમલમાં લાવવાને નીમવાની જરૂર પડશે. પ્રથમ તો આપણે આ

નવા મંડળમાં દાખલ થનાર સખસોની લેખી અરજી લેવી પડતી, કારણ કે પહેલેના આપણા ધરડાના વર્તનમાં ને આપણા વર્તનમાં આજે ફેર પડ્યો છે, કે તેઓ સાહકારને લથી નાણાં વગર ખાતુ પાડ્યે ચાંદા મુદ્દજની શખે લાવતાં, તેને ખાલે હાલ આપણે ખાતામાં કે દસ્તાવેજમાં જે કાંઈ સાહકારે ભૂલ કરી હોય તે તેના લાભ લઈ તુરત પૈસા ખોટા કરાવવાની ઇચ્છા કરીએ છીએ, માટે આપણે લેખી નિયમો વિના આપણા નવા મંડળને સારી રીતે ચલાવી શકીશું નહિ જેથી કરીને મંડળમાં દાખલ થનારની અરજી લેવી, અને આપણા મંડળનું કામ ચલાવવાને પૈસાની જરૂર પડવાની છે, માટે તે પૈસા દરેક માણસ પાસેથી શી લઈ પૂરા પાડવા પડશે એવી રીતે શી અને અરજીઓ સહી થઈને આસરે ૫૦૦) આવ્યા પછીથી એ તમામ લાઇઓની એક જગ્યાએ સલા કરવામાં આવવી જોઈએ અને તે સલામાં આપણા મંડળમાં દરેક લાઇઓને સુખ થાય એવા વિષય ઉપર કહેવાની છટ આપવી જોઈએ. તેમની વિરૂદ્ધમાં જેમણે કાંઈએક વિચાર દર્શાવવા હોય, તે પછુ એક પછી એક માણસે ઉભા થઈ કહી રહ્યા બાદ બધાના મત લઈ વધુમતે નિયમ ઘડવાનો કાયદો કરવો જોઈએ. આ બધી બાબતો સહકારના નિયમથી ગિલ-કુલ ફેરફાર નથી. હુકમાં કહેવાતું એટલુંજ કે આપણા ધરડાના કૌણ નિયમમાં અને સહકારના નિયમમાં કાંઈપણ તફાવત દેખાતો નથી. ફેર માત્ર એટલોજ છે, કે ધરડાઓને ફક્તરોમાં નિયમની તોષ સાખવાની અને દરેકની અરજી ઉપર સહી લેવાની જરૂર પડતી ન હતી, અને આપણે દરેકની અરજીના ઉપર અને આપણે કરેલાં નિયમની ઉપર તેમજ દર્શાવવી શુભ ઉપર સહીએ કરવાની જરૂર પડી છે. ઉપર પ્રમાણે આપણે બધાએ મળીને જે વધુ કંઈક નિયમો

ફરીએ તે અમલમાં લાવવા અને તે પ્રમાણેનું કામ ચલાવવા સાથે વ્યવસ્થાપક પંચની જરૂર પડશે. તે પંચ આપણે ઠેવી રીતે ચૂંટી કાઢવી તે વિષે આપણે આપણા વિચારોને આગળ વધારીએ.

પ્રથમ તો આપણે જે જે ગામોના માણસો આ નવા મંડળમાં દાખલ થયા હોય, તે તે ગામોના જેટલા દાખલ થયા હોય તેટલાં માણસોએ આપણે બધાએ નક્કી કરેલા દિવસે તે તે ગામના બીકાએ પોતાનાજ ગામમાં એકઠાં થઈ પોતા પૈકી એક પંચ ચૂંટી કાઢવી પડશે તે પંચના માણસોએ પોતા પૈકી એક સર પંચ ચૂંટી કાઢવો પડશે. તે સરપંચને આપણા મંડળની કમિટિમાં દાખલ કરવો પડશે એવી રીતે દરેક ગામમાંથી એક યા તો બે એવા સરપંચો ચૂંટી કાઢવા પડશે. એ બધા ગામોના સરપંચો એકઠાં મળી પોતામાંથી એક અધ્યક્ષ એટલે પ્રમુખ ચૂંટશે, અને તે ફરીને પાછી વરસે યા દર ત્રણ વર્ષે ચૂંટણી થાય ત્યાં સુધી સરપંચ તથા અધ્યક્ષ રહેશે; અને આપણે બધાએ કરેલા નિયમને અનુસરી આપણા મંડળનું કામ કરશે; અને આપણે કરેલા નિયમથી તેમનો કોઈ પણ માણસ વિરુદ્ધ વર્તન કરે તો આપણે તેમને આપેલા અધિકારમાંથી બાતલ યા ખરતરક કરવાની સત્તા રહેશે. એ સરપંચોને તથા અધ્યક્ષને આપણે આપણા મંડળના કારભારીના નામથી ઓળખીશું. એ કારભારીઓને આપણા મંડળના દરેકમાં હિસાબ રાખવાને એક સેક્રેટરી પ્રસન્ન કરી નીમવાનો અધિકાર આપવો પડશે. એવી રીતે કારભારી તથા સેક્રેટરી તમામને તેમના કામના પ્રમાણમાં મહેનતાણ આપવું પડશે. કારણ કે આપણે મહત્ કામ કરવાને માણસો કોઈ દિવસ રાખવા નહિ, એવું આપણે આપણી ન્યાયના આ નુના કારભારીઓ ઉપરથી અપેક્ષા

છે. એ મહત્ત કામ કરે છે, એથી આપણે ન્યાતના કોષ પણ
 કામમાં ખોતવા હોતા નથી, અને કહે છે કે અમે અમારા ધરના
 કામો સુધીને ન્યાતવું કામ કરીએ અને બીજા ભાઈઓ ગામ ઉપર
 આવે તેને જમાડીએ અને કેટલું નુકસાન વેડીએ છીએ. જ્યાં તમે
 તો ઘેર બેસા અમારી બૂલો કાઢવા કરેા છે, એવું કહે છે અને
 ન્યાતવું ભણુ થાય એવા નિયમને દેખાડનાર માણસને ગણેા પણ
 આપે છે. તેઓ મહત્ત કામ કરે છે, એટલે આપણાથી સારી હકી-
 કત પણ એમને કહેવાતી નથી; અને એમના ઉપકારના યોગ્યમાં
 ચોર અને સારી કનસી ન્યાતની કાં પાવુ જાતા કરવાની
 આપણી સત્તા હતી રહે છે, અને આપણને તેઓ ખાઈમાં નાખે
 તોએ પડવું પડે છે. આટલી બધી નુકસાની એક આપણે મહત્ત
 કામ કરતાએ તેથી કરીને ખમવી પડે છે, માટે ચાર માંદને
 આપણા મંજાના કામ કરનાર માણસને મહેનતાણના પેસા ધરદીઠ
 રૂ. ૧) આપણે વખતે શી આપવી પડે તેથી કાંઈ આપણે
 ચરીખ અને જવાબ નથી. માટે મહેનતાણુ તે આપવુંજ; અને
 કોઈ મહત્ત કામ કરવાનું કહે તે આપણે તેને કારભારીમાંથી ખાતલ
 કરવા. કારણ કે તેને કરેલા ચુતની આપણે સજ નહિ કરી શકીએ;
 અને તે બધાને ઉપરીપણાને ગર્વ કરી તે જાને દુઃખી થાય અને
 આપણને દુઃખી કરે. માટે આપણે કોઈ પાસે મહત્ત કામ કરાવવું
 નહિ. આપણે જે જે માણસને આપણા ગામમાંથી પંચ તરીકે
 સુદીએ તે પ્રમાણિક, બુદ્ધિશાળી દયાળુ અને પરાપકારી હકવના
 હોવા જોઈએ. પછી તે તરંગર હોય કાંતો મરીખ હોય કે કાંતો
 સાધારણ રિવાજનો હોય પણ ઉપર જાવેના મુશ્કેલાણ તેઓ
 હોવા જોઈએ. એમના પંચને મહેનતાણુ કામમાં આપણે આપી

શકીશું નહિ; પણ જેઓ સરખંચમાં ચુંટામ્ અને તેમને આપણા
 મંડળનાં કામ સારું બહારગામ જવું પડે, માટે તેમને ભત્તા
 તરીકે જે દિવસે કામ કરવા જાય તે દિવસને ઓછામાં ઓછા
 રૂ. ૧) અને વધારેમાં વધારે રૂ. ૨) આપવાને દરખ કરવે
 પડશે; અને તેઓને જેટલા દિવસ રહે તેટલા દિવસનું જે દરખનું
 હોય તે પ્રમાણે ભત્તું આપવું પડશે. ખાત્રીના અગર બીજા ખર્ચ
 તેઓ પોતાને મળેલાં ભત્તામાંથી કરશે. અને ભત્તાના પૈસા દર-
 રાજ તેમની પાસેથી રસીદ લઈ રોકડા આપવા પડશે એ રસીદો
 તથા જે વિના બીજા કાંઈ ખર્ચ થાય તે તમામની રસીદો એકત્ર-
 ઠરી હાઈલે રાખશે; અને દર વરસે આવક જાવકને દિમાખ
 આપણી મળેલા સાધારણ સભામાં વાંચી સંભળાવશે; તેમજ આપણે
 એકઠું કરેલું જડાક આપણા મંડળના કાલ પછુ ગામના સભાસ-
 દોને કરજ તરીકે દશ યા બાર આનાની તેરીખ તેજ ગામના જે
 સભાસદોને જામીન લઈ અમુક મુદતને માટે ધીરવમાં આવશે,
 અને તે લેણુદારે દરાવેલી મુદતે લીધેલી કરજની રકમ બ્યાજ સાથે
 ભરવી પડશે, અને જે તે ન ભરે તેા જામીનો પાસેથી વસુલ કરી
 લેવામાં આવશે. પૈસાની વ્યવસ્થા કરજ ધીરના પ્રહાયકારી મંડ-
 ળીના નિયમ મુજબ કરશે, આવી રીતે વધા ઉભા કરવાના મંડળનું
 કામ ચલાવવાને અધિકારીઓની નિમણુક કરવા બાંધણીના નિયમો
 વિષે ત્રિચાર કીધા. હવે આપણે સુખી થવાના કેસ નિયમો કરવા
 તે વિષે ત્રિચાર કરીએ.

પ્રથમ તો આપણે જેઓ પોતાના કુટુંબનું ભરણપોષણ કરે-
 વાને અસક્ત થઈ ગયા છે તેવા કરીબોને અને જેઓના આજીવન
 જાના ઉપકારા મુકબી ગયા હોય તે ઉપકારીબોને તેમજ

આપણા યુવરાત્રી સાત ચોપડી પૂરી કરી ગયેલાં છોકરાઓને ખેતી
 સિવાયના બીજા કોઈ કુમર કોઈગો શીખવા હોય, કે જેઓ
 ખેતીના રોજગારની સાથે નવરાશની વખતે પોતાને ઘેરે રહ્યા બંધો
 કરી રાકે એવા રોજગારો અથવા કોઈપણ રોજગાર શીખવાની
 ઇચ્છા હોય તેઓને મદદ કરવી જોઈએ. એને આપણા ખેતીના
 બંધા રોજગારની જેમ અને તેમ ખીડવણી કરવી જોઈએ, અને
 જેવી બાબતમાં સહકારના સિદ્ધાંતોને કામે લગાડવા જોઈએ કારણ
 કે બીજે ક્ષેત્રે ગરબાહતું જેવું વધતું જાય છે, તેથી કરીને લોકો
 કન્યાવિક્રમ કરતાં યયાં છે. એ આપણી કામતી ગરીબાઈ યા ને
 જુજીમરો બતાવી આપે છે. કેમકે જુએ મરનો માણસજ પોતે
 પોતાની છોકરી વેચી પોતાનું પેટ ભરે છે. જેમકે કુતરી બ્યારે
 પોતાનાં બચ્ચાને જન્મ આપે છે, ત્યારે એને પુષ્કળ જુખ લાગે
 છે. તે વખતે જો કોઈ એને પેટ ભરાય એટલું ખાવાનું આપે
 તો એ પોતાના બચ્ચાને ખાશે નહિ. નહીં તો એને જના બચ્ચાં
 અતિશય બહાવાં હોય છે, છતાં જુખના દુઃખથી એક અલ્પ
 વખતનાં જુખના દુઃખને મટાડવા માટે પોતે ખાઈ જઈ નાશ કરે છે.
 આવીજ રીતે મનુષ્ય પ્રાણી પણ જુખના દુઃખે પશુવત સ્વભાવને
 પામે છે, જુકું ખોલે છે, મોરી કરે છે, જુચ્યાઈ કરે છે અને કોઈ
 પણ જાતના પાપને મજીતો નથી; અને નહિ કરવાના કામો કરે છે.
 સુદામાએ પણ શ્રીકૃષ્ણ અને બાળકદના વાગના મણા મોરીને
 ખાઈ જઈ હિરદતાનું અસજ દુઃખ વેડ્યું હતું. તેવીજ રીતે જેમને
 ખાવા મળતું નથી, તે પોતાની છોકરી વેચી પોતાનું પેટ ભોડા
 વખતજ કરે છે; પછી તો એ હરામના પૈસા જ્યાં જતા રહે
 છે અને વધારે દરિદ્રી થાય છે; અને પૈસાં આપનારને પણ ગરીબ

બનાવે છે. એવીજ રીતે એક ગરીબ થયો તે ખીજને બનાવે ખીજને
 ખીજને બનાવે અને ધીમે ધીમે ત્રિકલનું જોર એટલે સુધી વધે કે
 પેસાદારો પણ દેખાડેખી શીખી જાય છે. એના અટકાવ જો ન
 કરવામાં આવે તો આખી કામની અધોગતિ થાય. માટે આપણા
 ગરીબો જે જે રોજગાર કરતાં હોય તે એજ ધરમાં વધારો કરવા
 તથા તેને જરૂરી ખીજો સાધનો મેળવી આપવામાં મદદ કરવી; અને
 તે પોતાની મેજે પોતાનું ગુજરાન સારી રીતે ચલાવે ત્યાંસુધી તેમને
 આપણા મંડળમાં ફંડ ઉભુ કરી તે ફંડમાંથી પૈસા ધીરવા; અને
 તેમની સ્થિતિ સુધાર્યા પછી ધીમે ધીમે વસુલ લેવા. પૈસા ધર્મોદા તરીકે
 તો કે અને આપી દેવા નહિ. કારણ કે વધર મહેનતે પૈસા મળત
 હોય, તો તે રોજગાર કરશે નહિ અને ખીજનું કુહુંદો શીખશે;
 તેમજ ધર્મોદાના પૈસા ખાનારની જુદા બ્રહ્મ થશે. માટે આપણે
 પાટીદાર ભાઈઓને તો ધર્મોદા પૈસા અવડાવવાની ઇચ્છા ન કરવી
 જોઈએ. કારણ કે આપણે દાન આપવાને સરખાએલાં છીએ, દાન
 લેવાને નહિ. ખરી રીતે તો આપણને ધર્મોદા જોજન જમવાનો
 અધિકાર નથી.

ફંડ શી રીતે ઉભું કરવું.

આપણે બધા ભાઈઓનો મુખ્ય ઉદ્દેશ ખેતી છે, માટે ખેતી-
 માંથી જે જે ઉત્પન્ન કરીએ તે તે વસ્તુના ઉપર બધાએ વિચાર
 કરી (જેમકે દયાસ ભાર એકે અમુક, સુબાર માલ્લી એકે અમુક
 વગેરે વગેરે) કરાવવું અને તે દર વર્સે પાકના પ્રમાણમાં આપણું
 અને તેનું ઉત્પાદન તે તે આમની પંચને લોપવું. તે પૈસા અમુક

દરારવેલી મુદત સુધીમાં વસુલ કરી આપવા દરેક મામની પચાએ
 બંદોબસ્ત કરવો પડશે અને હાળો આપનારને પંચ તરફથી રસીદ
 આપવી પડશે, અને એ હાળાના પૈસા આપણી મંડળીના ચેરમેન
 તથા સેક્રેટરીને પહોંચાડવા પડશે. સેક્રેટરી તે તે મામના નામે જમા
 કરી રસીદ આપશે આવી રીતે પૈસાની તેમજ અંગની મદદ (જેવી
 કે સોંહલોની એટલે અરસપરસ ખેતીના કામમાં મજૂર મળતાં નહિ
 હોય તો વારાફરતી એક બીજાનું કામ કરી ખેતીના કામની તક
 બાણી લેવી જોઈએ. પૈસાથીજ મદદ અપાય તેવું કાંઈ નથી. મદદ
 અપાય તેવું કાંઈ નથી. મદદ તો જેને જે બાબતની જરૂર પડે તેને
 તે બાબતની આપવી અને લેવી, એ બાબતમાં અરેખરો સંપ કરવો
 જોઈએ. બારડોલી તાલુકાના મતીઆ પારીદારોએ ઘરે બાંધવામાં
 સંપત્તીને એકબીજાને મદદ કરી તો એ લોકોએ થોડા ખર્ચે ઘણીજ
 સારી ઇમારતો બાંધી. એવીજ રીતે સોસક સામાજીએ જોઈ બા-
 જના દરે મરજ લેવાનો સંપ કર્યો તો તે મુજબ કરજ મેળવી જોઈ
 બાજો પોતાના મામના સલાસદારને તેમજ બહારમામની સોસાયટીને
 પણ જોઈ બાજો તેમજ બહારમામની સોસાયટીને પણ જોઈ બાજો
 કરજો ધીરે છે તેવીજ રીતે સોસક ફાલન જેવી સોસાયટી ગામ ૨૫
 ના ખંડુતો ૩૫૦ ને એકત્ર કરી ગયા વરસે ૧૧૦૦) બાર કપાસ
 બધાએ મળી પીલાવી રૂ કરીને વેચતાં વેપારીને કપાસ વેચે તેનાં
 કરતાં દર બારે રૂ. ૨૨ વધારે ઈપજની એકંદરે એકજ વર્ષમાં
 આસરે ૨૪૨૦૦) વધારે મેળવ્યાં છે. એ કપાસ આપણે પોતાનું
 છુલ કરી પીલાવી રૂ કરી કાંતી વણીને એ લુમડાં આપણા ખંડુલ
 બાજોને અપાવીએ, તો આપણા ખેડૂત બાજોના કેટલાં મણસોને
 સોજમાર મળે અને કયાં મણસોને આવા રોજવારથી મરીબાજ-

માંથી મુક્ત કરી શકીએ, અને આપણા ધર્મને અરેમરો સાલ આપણનેજ મળે. આવી રીતે આપણે જે જે વસ્તુઓ ઉત્પન્ન કરીએ તે તે વસ્તુનો ઉપર ખતાવ્યા મુકળ એકસંપી થઈ એકબીજાને મદદ કરી એકબીજાની ચઢતીને માટે મહેનત કરીશું તે તે આપણે ઉત્પન્ન કરેલાં માલમાંથી બીજાઓ જે જે સાલ મેળવી જાય છે તે તે સાલ આપણે આપણી ન્યાતના લાઘ્યોના ધરમાં ધાલી શકીએ એમ છીએ માટે હવે તે આપણે જોઈતી ચીજો સામટી લાવી છુટક છુટક વહેંચી લેવી અને ઉત્પન્ન કરેલી ચીજો એક જથ્થે કરી અગર તે કાચા માત્રનો નિષ્કા બનાવી વેચવાના જે કાયદો દેખાય છે, તે લેવાને હવે મુકવું ન જોઈએ અને આપણે જે ખોટા ખર્ચો કરવાના જે જે નિયમો રાખેલા છે. (જેવા કે મૈયા ખર્ચ રકવાનો ઝોરાણીના ખર્ચ સીમંત ખર્ચ વગેરે) તે જોઈ અને તેમ કમી કરવા જોઈએ કારણકે જે માણસ ખર્ચ કરે છે તેને એક કે બે દિવસના જમણવારમાં રૂ. ૫૦૦) યાતો ૧૦૦૦) થાય છે, ત્યારેજમવા આવનાર માણસના ધરમાં રૂકત ૧૧૧ શેર અનાજનોજ કાયદો થાય. તેમાં એક ગામથી બીજે ગામ જવાથી પોતાના રોજગારમાં આઠ આનાતું મુકસાન થાય છે. આ ઉપરથી સમજવું કે એમાં કાયદો કરતાં મુકસાન ઘણું વધી જાય છે. અને ઘણાં માણસોએ એકઠાં થઈ એક પૈસાદારને ગરીબ બનાવવાના આ નિયમો છે, અને આવા નિયમોથી ખોટી મોટાઈ બહુજ વધી જાય છે; અને નહિ મળતું હોય છતાં ખોટી મોટાઈને લઈને લાજાઈને ખર્ચ કરે છે, તેવું કારણ એ છે, કે આપણા પાટીદાર લાજાઓ કોઈનું ખાઈને રાજ થતાં નથી, પણ ખવડાવીને રાજ થાય છે; માટે બુધે વસ્તા માણસ પોતાની ખાત ખીરા મારીને ખર્ચ કરી પોતાને ત્યાં આવેલા અવસર કરીને અને પોતાનો

વહેવાર સાચવશેજ. આજ રિવાજો પૈસાદારો તો કરે પણ એથી
 ગરીબ માણસોને બહુજ અડચણ બોગવવી થકે છે, માટે ઉપર
 જતાવેલા અર્થને માટે કાંઈએક વિચાર કરવા જેવું છે. કેટલાકે
 જામજોતું કહેવું એવું છે, કે આપણે જમણવાર સિવાય બીજું શું
 કરવાના. આપણા ધરમાં કાંઈ ગાંડા બાંડા નહોતા. જે એકબીજાને
 ખર્ચ કરાવે ગરીબ બનાવે હવે આ રિવાજો નીકળવાના મૂળ
 કારણો ઉપર આપણે વિચાર કરીએ

પહેલાં કાંઈ માણસ ગુજરી જતો, ત્યારે તેના વંશવારસોને
 તેને મેળવેલા ધનમાંથી તેણે કરેલા કાંઈક પાપમાંથી મુક્ત કરવા
 માટે જેઓ કાંઈ પણ ધર્મ કરવાને અશક્ત હોય, જેઓ ભૂખે
 મરતાં હોય તેવાઓને અને અધિજા, લુલા વગેરે માણસોને ધર્મદા
 તરીકે કાચું અનાજ આપતાં હોય એવું અનુમાન થાય છે; અને
 પછી પોતાને ધેર તેવા માણસોને રાંધીને જમાડવાનો ચાલ નીક-
 લ્યો હોય તેમ બન્યું છે. પછીથી તે આવા અપંગ અને ગરીબોને
 જમાડીએ અને આપણા ગામના આપણા સગાં રહે એવો વિચાર
 કરી આપણાં સગાંવહાલાંને નોતરવા લાગ્યાં; અને તેમને ત્યાં એવો
 ખર્ચ કરે ત્યારે તે આપણને નોતરે આવો રિવાજ ચાલુ થયો.
 જેમને ખાવા નહિ મળે એવા ગરીબ અને અશક્ત માણસ પછી
 નહિ જમાડતાં પોતપોતાનાં ગામના અને સગાંવહાલાંને જમાડવાનો
 વહેવાર બાંધ્યો એટલે જમવું અને જમાડવું. આ પ્રથમ હજી સુધી
 ચાલી રહેલો છે. પહેલાં જુમ્યાને જમાડતાં તેનો મરનારને આશિ-
 વાદ મળતો. ત્યારે હવે વહેવારમાં વધારો કરી આગર માનવા લાગ્યા;
 અને ગરીબથી ખર્ચ નહિ થાય તો મછી ન્યાતમાંથી તેના પટેલા-
 કુનો હક છીનવી લેવા માંડ્યા અને કેટલાક જામજોતો તે છાકરો

જન્મતાની સાથે કન્યા મળે એમ ધારી મર્ચનું દેવું કરીને પણ
 કરવા લાગ્યા. આવા ખોટા ખર્ચથી આપણે આપણી મેળેજ ગરી-
 બાઈ આણી છે. ખરી રીતે તો વહેવાર એ ઉછીના છે. કારણ કે
 ઉછીની આણેલી વસ્તુ જેમ પાછી આપવાની છે, તેમ દરેક જ્વતના
 વહેવાર પણ ઉછીના છે. જેમ ન્યાતમાં જેને આપણે જમવાનાં
 નોતરાં લખીએ, તેઓ તેમને ત્યાં ખર્ચ વખતે આપણને નોતરાં
 લખે, કોઈનું આણું આપણે જમાડીએ, તો તે આપણું જમાડે,
 આપણે જેને ચાંદો કરીએ તે આપણને કરે, એવી રીતે દરેક
 વહેવાર ઉછીના છે. એ વહેવારો પૈસાદારો વધારે છે, અને
 ગરીબોને સાથે વહેવારમાં જોડાવું પડે છે.
 આરે ગરીબને ત્યાં કાંઈ ખર્ચ આવે, ત્યારે તેની ખર્ચ કરવાની
 શક્તિ નહિ હોય છતાં કેટલાક ભાઈઓ જગાતકારથી પણ તેની
 પાસે ખર્ચ કરાવે છે; વધારે નહિ તો ગામનો વહેવાર તો તારે
 સાચવવો પડશે. આવી રીતે સત્તાવીને પણ આપણે તેમની પાસે
 મિસ્તાન કરાવીએ છીએ. અને જમીએ છીએ. અને જમીએ
 છીએ. એ જમણુ તે આપણા ગરીબ ભાઈઓનું ખરેખર લોહી
 છે. કારણ કે એ ખર્ચના પૈસા તેને વાળતાં કેટલી મુશ્કેલી ભોગ-
 વવી પડે છે તેનો વિચાર આપણે વારંવાર ભાઈઓએજ કરી લેવો
 ત્યારે શું ખર્ચ જિલકુલ નહિ કરવો? આ સવાલ ઉભો થાય છે.
 તેના જવાબમાં જણાવવાનું કે સૈયતની પાછળ ધર્માંદા તરીકે વાપ-
 રવું, પણ વહેવાર તરીકે નહિ. ધર્માંદા એટલે જેને જે જગ્યાએ
 મનને આમી થાય, કે આ જગ્યાએ મુન્ય થાય છે, તેણે તે જગ્યાએ
 આપવું. જેને ઘણાંપણ અને કુણાંપણ કહ્યું છે. તેમ કરવું
 પણ વહેવાર વધારી અસ્પરસ જમી જમાડી ગરીબાઈ આણવી

નહિ. દરેક વહેવારમાં ઉપર મુજબ સમજી લેવું કહેવાનું તામર્થ્ય એટલું કે ધણાંએ મળીને એને તારવો; પણ ધણાં ધણાંએ મળીને એકને મુડાડવો નહિ એક દાખલો કોઇ એક શહેરમાં એક લાખ મકાન છે તેમાં એવા ઠરાવ કરવામાં આવ્યો છે કે જો કોઇનું એક મકાન લાંગીયા તુટી જાય તો તમામ મકાનવાળાઓએ એક રૂપીએ અને એક ઈંટ આપવી એટલે પેલા તુટી ગયેલા મકાનને બાંધવાને રૂપીઆ એક લાખ થાય એટલે મકાન બાંધનારને ફક્ત એક રૂપીએને એક ઈંટથી મકાન ધણું સારું બંધાઇ જાય અને મદદ આપનાર ગરીબમાં પણ ગરીબ માણસને પણ આવી જુજી રકમ આપતાં બીલકુલ ઇંજી પડતી નથી માટે આપણી આખી ન્યાત એકઠી મળી આવો કોઇ પણ ઠરાવ મદદ આપવાનો પસાર કરે તો બધાં મળીને એક લાખનું જીજી ઉપરાંતનું મોટામાં મોટું સંકટ શહેજવારમાં દુર થાય અને એક બીજાઓની સહાયતાથી દરેક અરસપરસ સુખી થાય.

આ નબંધ ઉપરની આપણા ન્યાતના પટેલી લાઇએના મનને એવું આવશે કે, આનો આપણી પટેલાઇ જતી રહેવાની આણું જો માનવામાં આવશે, તો એ ભૂલ ગણાશે. કારણ કે આ કાંઇ પટેલાઇ લઇ લેવાના વિચારથી નહિ, પણ આપણી ન્યાતમાં એ પણ છે, તે મટાડી એકતા કરવાને આ નીતિ અને નિયમે લખ્યા છે. એ નીતિ અને નિયમથી જો ન્યાતનું કામ ચાલે, તો દરેક વખતે આખી ન્યાતને એકઠાં ન થવું પડે, અને બહુ અરાજ પાડવા નહિ પડે, અને કામ સરલતાથી ચાલે. તેટલા વારતે નવું મંડળ ઉભું કર્યા સિવાય એ તકની એકતા કરવાને જો કોઇ હાલમાં મશન કરે, તો તે નિરર્થક છે. કારણ કે દરેકને પોતાપોતાના તકનું

અંજિમાન હોવાથી એકવ મધ શકે એમ લાગતું નથી. તડની ખોલી મમતથી આપણી અરસપરસ ખુવારી થાય છે; અને દંડ ન રિવાજથી હેર ને વેર પૂરા જોસમાં વધતું જાય છે, માટે આપણે જોત જોતામાં નહિ મરતાં એકપીળને અરસપસ મદદ આપી એકપીળની પડતી કરવાનો આજે આપણને જે અડસ છે; તેવાજ અડસ ચઢતી કરવામાં કામે લગાડવો જોઈએ. કાં તો બધા તડા ભાંગી નાખીને અગર તો નવું મંડળ ઉભું કરીને પણ આપણે તો આપણા તમામ લાભજોની એકતા કરી એકપીળની મદદથી સુખી થઈ ન્યાતી નિયમે આપણને ગરીબ ન બનાવે તેમજ આપણા રોજગારનો આપણને પૂરો લાભ મળે, અને આપણને પડતી અડચણો આપણે બધા મળી દુર કરી શકીએ, એવા વિચારથી આ નવા મંડળની યોજના થકી ઠાઠી છે. જેમ આપણા ઘરડાઓ ન્યાતનું કામ સરળતાથી ચલાવતા હતા, તેવીજ સરળતાથી આપણે ચલાવીએ. આગળ પટેલ લાઇએને માટે બે જોલ કડવા લખાઈ ગયા છે, તેને માટે અમે તેમની માફી માગીએ છીએ; અને એવી આશા રાખીએ છીએ કે આ નવું મંડળ ઉભું કરી પોને પોતાના ગામોમાં ચુંટાઈને આ નવા મંડળનો પણ કારભાર કરવાને આજે જે ઉત્સાહ એમનામાં છે, તેના કરતાં પ્રજા વધારે ઉત્સાહથી કામ કરે; અને આ ધી ન્યાતના તમામ લાભજોનું ભંડું કરી ગરીબોનો આશિર્વાદ મેળવે.

આપણી ન્યાતના તમામ લાભજોને વિનિત કરવામાં આવે છે, કે પ્રથમ તો આપણે આ બે પક્ષની એકતા કરવાને મહેનત કરવી જોઈએ. બે તડના માથુસો એકઠાં થાય નહિ, તો પછી નવું મંડળ ઉભું કરવાની પેરવી કરવી. નવું મંડળ ઉભું કરવામાં દરેક

ગામના ક્ષિતચિંતક ભાષ્યોને થોડીએક તસ્દી લેવી પડશે. તે એ કે દરેકે પોતપોતાના ગામના આ નવા મંડળમાં દાખલ થવાની ઇચ્છાવાળા કેટલા ભાષ્યો છે, તેનું લીખે નીચેના શીરનામે મોકલવું પડશે. એવાં લીખે દરેક ગામથી આવ્યા પછી એ (૫૦૦) ની સંખ્યા થશે તે આપણે અરજીઓ જાપાવી દરેક ગામે મોકલી આપીશું. તે અરજીના ઉપર દાખલ થનાર ભાષ્યોએ સહી કરી શી રૂ. ૧) આપવી. આવી રીતે અરજીઓ અને ફીના પેસા મળ્યા બાદ ૧૫) દિવસ અગાઉ નોટીસથી દરેક ભાષ્યોને ખબર આપવામાં આવશે તે દિવસે અને તે જગ્યાએ અને તે ટાઇમે તમામ ભાષ્યોને એકઠાં થવું પડશે.

ન્યાત સુધારક મંડળના અધીપતી

પુરુષોત્તમભાઈ ઇચ્છારામ પટેલ.

સ્ત્રી જાપાણી પ્રસિદ્ધ કરનાર

મોરારભાઈ ભુલાભાઈ પટેલ.

મુકામ—સેલિંક

પોસ્ટ—દિલ્લિ

વાયા—રાંચર

સુરત ખપોટીઆ મકલા પર આવેલી પી ન્યુ સમાચાર પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમાં ખડુભાઈ રામભાઈ તાપકે જાપી.

આ લેખ લખવાનો હેતુ નીચેના પાંચ મુદ્દા ઉપરથી સમજાવો

(૧) ન્યાતમાં આજે જે પણ છે તે મટાડી આખી કોરુપ્શન કરી કોઈ બીજાને અરસા પરસા મદદ આપી અન્યાય અટકાવી શકવાનો.

(૨) આપણી ન્યાતમાં કાણું વખત થવા આવતા આ નીવમો પૈસીમાંના કોઈ કોઈ નિયમોથી આજે ન્યાતી, બંધુ દુ:ખ યાવ છે. કવા નિયમો રદ કરી આપણી ન્યાતના ગરીબ ગરીબ લાઇઓ જે નિયમો આવી શકે એવા નિયમોથી પૈસાત પણ તે પ્રમાણે સ્થાપવાને અને આખી ન્યાતના તમામ લાઇઓ મુખ થવ એવા નવા નિયમો ધડવાનાં.

(૩) આપણી ન્યાતમાં કેટલાક ગરીબ લાઇઓ પેતાનું મુજબન સારી રીતે સ્થવી રહ્યા નહિ હોય. અમગ જેના માન્યો મુજબી ગણ હોય એમ અન્યાય થયેલા બાજીકો તથા મુજરાતો સાત એ પડી બણી રવા પછી બીજા કોઈ વિદ્યા મેળવવાની છત્રાવવામાં દાસ્તીએ તેમજ દુબરકળા કરીબીનું કામ અમગ કોમપણુ રોજ-મગર વગેરે શીખનારાઓને તથા અપંગી તથા નીરાધાર અસક્ત થયેલા વૃદ્ધોને ન્યાતી કડકાંથી મદદ આપવાનો.

(૪) દહાડે દહાડે અસુખ્યો ઓળા થતાં બન્ય છે. રોગનું જોર વધતું બન્યું છે. નાકાત ઓછી થતી બન્ય છે. અને ગરીબાઇનું જોર વધતું બન્યું છે. મોટે લાઇઓનું પાલન કરી દીર્ઘ આયુષ્ય રોગ રહીત બળવાન અને ધનવાન બનાવવાનો.

(૫) ખેતીમાંથી આપણે જે જે વસ્તુ ઉત્પન્ન કરીએ છીએ તે તે વસ્તુઓને મધ્ય માલમાંથી પોકો બનાવવાનો અમર કાચો મધ્ય માલ એકમ કરી વેચવાનો અને જે જે ચીજો આપણે ઉત્પન્ન કરી શકી નહિ હોય એવી બધી બધા ની વસ્તુઓ સાચી મેમકાઈ રૂઠક રૂઠક વહેવી થવાનો.

